



NECMETTİN BATİREL

PARA

necmettin.batirel@tg.com.tr

www.necmettinbatirel.org

Yapın şu helvayı!

Cari açığın nedeni yüksek faiz. Bunu herkes söylüyor, ama kurtuluş reçetesini bir türlü yazamıyor. Yüksek faiz, döviz ucuzlatıyor. Ucuz döviz ithalat artışına yol açıyor. Tüketim artıyor, cari açık büyüyor. Özel sektörün dış borcu kabanyor. Yatırım ve üretim azalıyor. Bakın 2016'da Türkiye'ye 12,1 milyar dolar doğrudan yatırım girişi varken, geçen yıl 7,4 milyar dolara düştü. Bu düşüşte Türkiye'nin kredi notunun yatırım yapılabilir seviyenin altına çekilmesinin tabii ki çok büyük payı var. Bu tabloyu görünce insan ister istemez sanki 15 Temmuz darbesini reyting kuruluşları mı yaptırdı diye düşünmeden geçemiyor!..

Merkez Bankası faizi (geç likidite penceresini %12,75'te) yükseltmek zorunda kalarak kurlardaki sert yükselişin önüne geçti. Yabancı yatırımcıların elindeki tahvil miktarı 33 milyar dolara ulaştı. Neden? Hep yüksek faizden. Adamlar dünyanın hiçbir yerinde bulamayacakları parayı Türkiye'de kazanıyor. Dövizini bozduruyor, TL ile hazine garantili devlet kâğıdı alıyor.. **Istanbul Sanayi Odası** Başkanı kazancımızın %60'ı faize gidiyor, diye haykırıyor. Hükümet yetkilileri faizin yüksek oluşundan sık sık şikâyet ediyor. Ama bankalara özellikle altını çizmek istiyorum, kamu bankalarına bile söz geçiremiyor. Onlar da maalesef bu yarışın içinde. Dövizli sabit tutmak için dünyanın en yüksek reel faizini ödüyoruz. Sonra da enflasyon niye yüksek çıktı, diye hayıflanıyoruz. Faizler tavanda gezerken enflasyon düşer mi?..

Cari açık döviz geliri ile döviz gideri arasındaki farktır. Bu fark ya sıcak parayla ya da borçlanarak kapatılır. İthalat gideri, bir ülkenin dışarıdan satın aldığı mallara ödediği dövizdir. İhracat gideri, bir ülkenin dışarıya sattığı mallardan gelen dövizdir. Döviz gideri ile döviz geliri arasındaki farka "dış ticaret açığı" denilir. Dış ticaret açığı mal alımı ile satımı arasındaki döviz açığını gösterir. Bir ülkenin döviz geliri sadece ihracat işlemlerinden (mal ticaretinden) oluşmaz. Turizm geliri ve gideri vardır. İşçi döviz geliri vardır. Gemi, tır taşımalarının geliri ve gideri vardır. Faiz veya kâr transferleri vardır...

Cari döviz açığı ya döviz rezervi artırılarak ya da "sermaye hareketi" ile kapatılır. Sermaye hareketi yabancı sermaye yatırımı, portföy yatırımı, kısa veya uzun vadeli dış kredi olarak ülkeye giren dövizdir. Türkiye, 47 milyar dolarlık cari açığı -aslında buna açık demek yanlış ödenecek borç denilse daha doğru olacak- daha fazla nitelikli mal üretimi yaparak azaltma yoluna gitmek zorunda. Bunun için ya teknoloji transferi yapmalıyız, ya da teknoloji üreten şirketlerle ortaklık kurmalıyız. Böylece ihracatın kalitesi artar, cari açık daralır. Büyüme süreci hızlanır. Büyüyen ülkeye sermaye akar...

Formül bu. Şeker var, un var, su var, yağ var. Yapın şu helvayı artık!..



FAİZ terörüne HAYIR

Yeni Safak'ın faize karşı milli seferberlik yayınları büyük ilgi gördü.

MİLLİ MÜCADELE HAMLESİNE DESTEK

■ Ekonomi çevreleri, sanayici, esnaf ve vatandaş "Faiz terörüne son verilsin" dedi. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz, "Faizlerin aşağı çekilmesi hedefimizdir" ifadelerini kullandı. MHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Kenan Tanrıkulu ise "Finans kesimi elini taşın altına koymuyor" diye konuştu. 4

FAİZE KARŞI

★ MİLLİ SEFERBERLİK



Faiz terörüne isyan

Yeni Safak'ın faize karşı başlattığı 'milli seferberlik' hamlesi geniş yankı buldu. Gazetemize görüşlerini açıklayan akademisyenler, sanayiciler, ticaret erbabı ve esnaf; bireylerin ve ekonomik kurumların yüksek faize karşı mücadele etmesi gerektiğini kaydetti. Uzmanlar, bu hassasiyetin; Afrin'de uluslararası güçlere karşı verdiğimiz terörle mücadele kadar önemli olduğunu vurguladı.

Dünya iktisat literatüründe, yüksek faizin enflasyona yol açtığına dair yazılmış yüzlerce bilimsel makale bulunmasına rağmen faiz lobisi "Türkiye'deki faizin tek nedeni enflasyondur" propagandasını yapıyor. Oysa, imalatçıların üretim giderleri içinde en hızlı artan kalemler olmaya başlayan yüksek faiz giderleri nedeniyle ünlü faiz zammı yapıyor. Bu da enflasyona katkı yapıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yüksek faiz eleştirisine karşı cevap olarak geçtiğimiz aylarda internet sitesine "Enflasyonun Nedeni" başlıklı yeni bir bölüm açan **TCMB** yönetimi, neden faiz lobisine ayırmı dili kullanıyor?

SANAYİCİ KÂRININ YARISINI FAİZ LOBİSİNE KAPTIRIYOR

İstanbul Sanayi Odası verilerine göre Türkiye'nin en büyük 1.000 sanayi kuruluşu, kârlarının yüzde 51'ini bankalara faiz gideri olarak ödemek zorunda kalıyor. Sanayicilerin faiz lobisine çalışması nedeniyle yeni yatırımlar yapılamıyor. Bu yapılmadığı için işsizlik çift hanede seyrediyor. İhracatçılar yüksek faiz nedeniyle yeni yatırım yapamadığı için döviz fiyatlarının yüksek seyrettiği bir dönemde yurt dışına daha



Yakup Kocaman



Mesude Demirhan

az mal satmak zorunda kalıyor ve kuru avantaja çeviremiyor.

KAMU BANKALARI FAİZİ ARTIRMAKTA DEĞİL DÜŞÜRMEKTE ÖNCÜ OLSUN

TCMB verilerine göre kamu bankaları 6 ay vadeli mevduata yüzde 16,52 oranında faiz uygulayarak rekor kırdı ve paradan para kazanmak isteyenlere kapı açtı. Özel bankalarla faiz yarışına giren kamu bankalarının 2017 karları toplamı özel bankaları geride bıraktı. Anadolu sanayicisi, tüccarı ve esnafı kamu bankalarının yüksek kâr peşinde koşmasından rahatsız.

EKONOMİK KURUMLARININ IMF PATENTLİ MİSYONLARI DEĞİŞMELİ

Afrin hareketini bahane eden faiz lobisi, Hazine tahvil faizlerini yüzde 13,53 ile son 9 yılın en yüksek seviyesine yükseltirken, Hazine ve **TCMB** yönetimlerinin buna karşı hiçbir hamle yapmaması dikkat çekti. Hazine'nin 2001'de IMF'ye verdiği,

"faiz oranlarına kesinlikle müdahale etmeme taahhüdü" en kritik zamanda Türkiye'nin elini kolunu bağladı. Türkiye IMF'ye olan borcunu 2008 yılında bitirmiş olsa da devletin en kilit ekonomik kurumları halen 2001 krizi döneminde IMF ve faiz lobisi ortaklığı tarafından belirlenen kurallara göre hareket ediyor. **TCMB**, **SPK**, **DDİK**, Hazine ve devlet bankalarının IMF patentli misyonları ortadan kaldırılmalı, söz konusu kurumlar milli menfaatlere göre yeniden yapılandırılmalı. **FED** tam istihdamı hedeflerken **TCMB** neden sadece fiyat istikrarında ısrar ederek hükümetin büyüme ve istihdam hedeflerine hizmet etmiyor?

HAVUZ SİSTEMİ TAM UYGULANSIN

28 Şubatçıların korkulu rüyası Havuz Sistemi tam uygulanmalı. Devletin ve reel sektörün faiz yükünü azaltmak üzere harekete geçen AK Parti hükümetinin, Tek Hazine Hesabı kurarak harcamaları tek elden yapacağını duyurması

faiz lobisini tedirgin etti. Ancak, İşsizlik Fonu, Savunma Sanayii Fonu, devlet şirketleri ve mahalli idareler gibi toplamda 250 milyar liradan fazla sıcak paraya sahip olan kuruluşların Tek Hazine'nin dışında tutulacak olması ve hesabın sadece 40 milyar lirayla sınırlanacak olması uzmanlarca eksik bulunuyor. Devlet kuruluşları, belediyeler ve yarı resmi kuruluşlar çoğunlukla özel bankalarda dağılmış halde duran 250 milyar liralık para ve menkul kıymet stoklarının Tek Hazine Hesabı içine alınarak yönetilmesi halinde, faizlerin belini kalıcı şekilde kırmak mümkün.

TERÖR VE FAİZ İKİZ TEHDİT

Terör can güvenliğimizi tehdit ederken yüksek faiz de ekonomiyi bekamızı tehdit eder boyutlara ulaştı. Türkiye, faiz ve faiz lobilerine karşı etkili şekilde mücadele edemediği takdirde, terörle mücadelede elde ettiği kazanımlarını kaybetme riskiyle karşı karşıya. Afrin hareketini bahane eden faiz lobisinin "istikarsızlık" propagandası yaparak faizi ve döviz yükseltmesine karşı, milli düşünceye sahip olan vatansız vatandaşların ve ekonomik aktörlerin savaş ekonomisi bilinciyle hareket etmesi öneriliyor.

Bankalar elini taşın altına koymuyor

MHP Ekonomi ve Sosyal Politikalar Sorumlusu Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Kenan Tanrıkulu: Yayınlarınızı gördüm ve takip ettim. Faiz meselesi ekonomide çok tartışılan önemli bir konu. Bir taraftan enflasyon, diğer yanda yatırım ve kalkınma. Konuya topyekûn bakmakta fayda var. Genel olarak bence iyi bir noktaya değinmişsiniz. Çünkü faiz gerçekten önemli bir konu. Yayınlarınızın faydası olur diye düşünüyorum. Finans

kesimi Türkiye'de elini taşın altına koymuyor. Bilyorsunuz bankaların hala yüksek kazançları devam ediyor. Bu konuda biraz daha aşağıya çekilecek marjları var. Adım atabilirler. Ancak dünyada olduğu gibi bizde de finans kesimi elindekini tutmak istiyor. Kazanç ve karlarından vazgeçmek istemiyor. Sizin bu yayınlarınız buna vesile olacak. Bence yayınlarınız devam

etmeli. Birşeylerin daha açıklığa kavuşmasında fayda var.

MERKEZ HEDEF İSKALİYOR

Merkez Bankası'nın enflasyon hedefleri politikasında fiyat istikrarını ön planda tutuyor. Ancak bizim gibi ülkelerde hızlı büyümenin ve istikrarlı büyümenin de önem kazanmasından dolayı, fiyat istikrarı yanında

finansal istikrar ve ekonomik kalkınmayı da ön plana almamız lazım. Bunun için de belki **Merkez Bankası'nın** görevlerinde, statülerinde yasal anlamında bir değişiklik yapmak lazım. Merkez'in görevi fiyat istikrarı, enflasyonla mücadele ama bir türlü de tutmuyor. İçin ilk olarak kısmi düşürmek lazım. Uyguladığımız politika enstrümanlarını ve araçlarını revize etmemiz lazım. Bunu yaparken elimizde başka bir enstrüman faiz var.



Yatırım ortamı için düşmeli



AK Parti Ekonomiden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz: AK Parti 2002 yılında iktidara geldiğinde faiz oranları yüzde 64 civarındaydı. O tarihte enflasyonun yüzde 30 civarında olduğunu dikkate aldığımızda, ödenen reel faizin boyutu ortaya çıkaraktı. Yine 2002 yılında bütçe harcamaları içinde faizin payı yüzde 43, vergi gelirleri içinde yüzde 86 düzeyindeydi. Bugün bu oranlar yüzde 10'un altına düşmüştü. Ancak, büyüme ve yatırım ortamı bakımından faizlerin daha aşağı seviyelere gelmesi elbette ki hedefimizdir. Güven ve istikrar içinde, kamu kesiminin piyasaya mekanizmaları içinde geliştireceği tedbirler ile yatırımcımızın finans maliyetlerini düşürmek için çalışmalar sürdürülmektedir.





İSO ve GE, “sanayinin dijital dönüşümü” için iş birliği yaptı

İSTANBUL (Anayurt)- İstanbul Sanayi Odası (İSO), şirketlerin üretkenlik, ciro, kalite, enerji verimliliğinde artış, maliyetlerinde azalma ve süreçlerde yalınlaşmasını hedefleyen dijitalleşme konusunda dönüşüm sağlayacak önemli bir girişime imza attı. **İSO**, 18 bini aşkın üyesinin dijital dönüşümüne ışık tutmak amacıyla dünyanın önde gelen dijital dönüşüm hizmet sağlayıcısı GE Dijital ile iş birliği yaptı. İki kurum arasında yapılan iş birliği; dijitalleşme yolundaki **İSO** üyesi sanayi firmalarına yeni bir ufuk çizecek, önlerini daha iyi görmelerini sağlayacak. Şirketler, özellikle dijitalleşme yatırımı yaparken ihtiyacı olan adımları zamanında ve kanıtlanmış tecrübelere dayalı olarak atabilecek.

İSO'nun Odakule binasında gerçekleştirilen iş birliği anlaşması imza törenine, **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** ve GE Dijital CEO'su William Ruh katıldı. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, “Dijitalleşme tüm sektörlerde oyunun kurallarını yeniden

yazacak ve imalat sanayinde ise tamamen oyun değiştirici bir rol üstlenecek. Üretim modellerinden yönetim kültürüne, müşteri ilişkilerinden tedarik zincirine kadar tüm halkalar dijitalleşmeden nasibini alacak. **İSO** olarak biz de üyelerimizi bu yolculukta en güvenilir iş ortağı olarak desteklemeyi hedefliyoruz” diye konuştu.

Anlaşmanın sanayiciler için önemine dikkat çeken **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** “Uluslararası coğrafi üretim dinamiklerin de yeniden şekilleneceği bu dijital çağda, ülke olarak bu değişimi kaçırmamak için ulusal çapta, üretimde dijital dönüşüm stratejisinin, teşvik-destek sistemi, insan kaynakları ve eğitim politikalarını da içerecek şekilde belirlenmesi ve etkin bir şekilde uygulanması gerektiğini düşünüyoruz. Dijitalleşmeyi bir noktada Veri Ekonomisi olarak da yorumlayabiliriz. Süreçlerinizde anlamlı veriler üretebilmek ve bu verileri hem insan gücünü değerlendirmek hem de makinelerin kullanımı için anlamlandırmak önemli bir yetkinlik olarak karşımıza

çıkıyor” diye konuştu.

Dünyada dijitalleşmeye yön veren kuruluşlardan olan GE Dijital'in CEO'su William Ruh ise GE'nin büyük bir sanayi şirketi olarak son birkaç yıl içinde inanılmaz bir dijital dönüşüm yaşadığına dikkat çekerek, “Varlık yönetiminden üretim süreçlerimize ve çalışanlarımızın çalışma şekillerini dijitalleştirmeye kadar her şeyi gözden geçirdik” dedi.

